

Rapport fra tilsyn ved Oscarsgata statlig mottak 2006

Rapporten er utarbeidet i forhold til krav og retningslinjer gitt i Utlendingsdirektoratets (UDIs) styringsdokumenter for mottaksdrift. Styringsdokumentene omfatter Driftsreglement med dertilhørende Kravspesifikasjon, pengereglement og føringsbrev, samt de til enhver tid gjeldende rundskriv, rutinebeskrivelser, skjema og veiledere. Rapporten inngår som en del av UDIs årlige, tilsyn med de statlige mottakene.

Et tilsyn er en prosess som består av en helhetlig gjennomgang av driften av mottaket og kontroll av om kravene i styringsdokumentene blir fulgt.

Rapporten omfatter vurderinger av hvorvidt:

- aktiviteter utføres som beskrevet og uttalt
- virksomheten driver sin virksomhet innenfor de rammer som Utlendingsdirektoratet har satt.

Tilsynsprosessen gjennomføres ved gjennomgang av dokumenter og annen innhentet informasjon. Informasjonsinnhenting kan skje med eller uten tilsynsmyndighetens fysiske tilstedeværelse. Informasjonsinnhenting gjennom fysisk tilstedeværelse kan være i form av meldte tilsynsmøter, korttidsmeldte møter/besøk og/eller uanmeldte møter/besøk.

Formålet med tilsynsrapporten er å gi tilbakemelding til driftsoperatør og mottak om Utlendingsdirektoratets vurderinger av driften, samt eventuelle pålegg med frister.

- **Avvik** defineres som mangel på oppfyllelse av myndighetens krav.
- **Merknad** er forhold som ikke omfattes av definisjonen for avvik, men der tilsynsmyndigheten mener det er et forbedringspotensial

1. Oversikt over prosessen

Mottakets arbeid er vurdert ut fra:

1. Egenerklæring 2006
2. Årsplan 2006 og 2005
3. Budsjett 2006 og 2005
4. Resultatrapport 2005
5. Brev fra Samarbeidsrådet
6. Årsrapport 2005
7. Tilsynsrapport 2005
8. Tilsynsmøte 24 og 25 april 2006
9. Daglig kontakt gjennom året med ansatte og beboere ved mottaket per brev eller telefon.

2. Vurdering av mottakets arbeid innenfor årets føringer

Barn og ungdom

Mottaket har en romslig og velutstyrt barnebase som drives bra. Mottaket har også grepet de anledningene som har bydd seg til å skaffe barnehageplasser og har fått tilskudd til transport der avstanden er lang. Mottaket har gode rutiner for involvering av foreldre i kontakten med skolen og for leksehjelp på mottaket, som også involverer frivillige fra lokalsamfunnet. Samarbeidet med barnevernet er bra, mens det fremdeles er utfordringer med hensyn til å etablere rutiner for samarbeid med den lokale PP-tjenesten. Generelt legger mottaket godt til rette for at aktuelle beboere kan utøve foreldrerollen på en tilfredsstillende måte. Mottaket hadde ikke på tidspunktet for tilsynsmøtet fungerende rutiner for tilrettelegging av informasjonsprogrammet for ungdom eller for ungdommens påvirkningsmulighet av samme.

Informasjonsarbeid

Rammene for informasjonsarbeidet er lagt av UDI og følges godt opp av mottaket innenfor den fastlagte rullering av emnene. Mottakets informasjonsarbeid drives godt og oppfyller alle UDIs krav med hensyn til kartlegging av behov for språklig assistanse, opplæring og bruk av eventuelle språkassistenter og tilpassing av programmet til de beboerne som til enhver tid befinner seg på mottaket. Mottaket har rutiner for å sikre beboernes deltakelse i utformingen, gjennomføringen og kvalitetssikringen av programmet. Mottaket har en egen standardgruppe for evaluering av programmet underveis.

Psykisk helse

Mottakets kartleggingsintervju med nye beboere og sykesøsters samtale gir mottaket oversikt over behovet for tilrettelagte tiltak. Mottaket har, etter vår vurdering, et variert tilbud aktiviteter for beboerne og gode hygieniske forhold på mottaket. Boenhetene virker heller ikke spesielt nedslitte. Alt i alt ligger forholdene til rette for å forebygge at psykiske problemer skal oppstå eller utvikle seg videre på mottaket.

3. Vurdering av mottakets arbeid innenfor øvrige områder [herunder organisatoriske og administrative forhold]

Mottaket har gode rutiner for retursamtaler og for forberedende arbeid i bosettingssaker. For øvrig vil økonomiske og administrative forhold i år få særskilt tilsynsrapport.

Retur

Mottaket har gode rutiner for returarbeidet og logging av det samme. Mottaket har ikke hatt problemer med beboere som ikke ønsker slik informasjon.

4. Oversikt over avvik, oppfølging og frister

Avvik fra følgende krav:	Oppfølging:	Frist for utbedring:
Mottaket har ikke skriftlige rutiner for å sikre et godt samarbeid med PP-tjenesten	Følges opp ved neste årsplan, fordi også den lokale PP-tjenesten har sine utfordringer p.t.	

Ungdom har ikke fått nok innflytelse på informasjonsprogrammet for ungdom, det er heller ikke tilfredsstillende tilrettelagt for denne aldersgruppen.	Et løpende oppdrag som bør synliggjøres i neste årsplan og hvor et delmål for 2006 bør være en synlig tilpasning av informasjonsprogrammet for mottakets ungdommer.	
Mottaket mangler rutiner for rapportering til UDI dersom sektormyndigheter ikke utfører de oppgaver de har ansvar for.	Slike rutiner bør kunne være på plass innen 01.11.06	
Mottaket leier leilighet hos en nær slektning av en av driftsoperatørene. Dette er ikke forbudt, men skal, i følge driftsreglementets punkt 4.2.7, rapporteres i årsrapporten.	Denne og eventuelle tilsvarende saker rapporteres i neste årsplan.	

5. Oversikt over merknader og oppfølging av merknadene

Merknader:	Oppfølging:
Mottaket har leid noen leiligheter på ca 90 kvadratmeter. Fem personer var plassert i den vi sjekket og de klaget over sengeplass og mangel på privatsfære – noe vi må gi dem medhold i. Vi fikk også klage fra et kollektiv av unge menn i hovedbygningen.	Mottaket bør være ytterst varsom med å plassere mange beboere sammen i samme boenhet – selv der ønsket opprinnelig stammer fra beboerne selv.
Databehandleravtalen var, ved stikkprøver tatt under tilsynsmøtet, ikke gjort kjent for alle ansatte.	Bør diskuteres under personalmøte eller lignende.
Mottaket hadde ingen ekstern veiledning i 2005 for sine ansatte – bare kollegabasert.	Driftsoperatør skal sikre at personalet får regelmessig ekstern veiledning i å håndtere de spesielle utfordringene knyttet til arbeidet i mottak (kravspesifikasjonen 2.3.4) – ingen annen oppfølging.

6. Aktuelle problemstillinger

Det ble ikke gitt pålegg eller merknader etter fjorårets tilsyn.

7. Samlet vurdering

Oscarsgata mottak løser de aller fleste av sine pålagte oppgaver på en tilfredsstillende måte. Mottaket tar også initiativ til å utføre ikke pålagte oppgaver for å skape et best mulig bo- og arbeidsmiljø på mottaket. UDI Regionkontor Nord er generelt fornøyd med mottakets arbeid. Oscarsgata mottak er nå eneste mottak i Finnmark og er således en utpost i mottaksnorge. Mottaket har i inneværende periode hatt en del utfordringer med beboere med endelig avslag og redusert basis. Det har og vært en utfordring å skaffe nok tilbud til beboerne med hensyn til tannhelse. Oscarsgata mottak er et stort mottak i en liten by og avstandene er lange. Likevel virker det som mottaket og dets beboere glir godt inn i lokalmiljøet.